

SVOBODNA SLOVENIJA

VICTOR MARTINEZ 50
Buenos Aires

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual N° 260254

“ESLOVENIA LIBRE”

GLASILO SLOVENCEV V JUŽNI AMERIKI

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Año (Leto) VI.

Buenos Aires. 1. decembra (diciembre) 1948

No. (Štev.) 23.

Ob izseljenski nedelji

Bil sem zadnjič — v nedeljo — na postaji, ko smo spremljali sedem družin na vlak za Mendoza. Sedem družin — sedeminštrideset oseb: moške z ženami in otroci, rojenimi že v našem begunstvu. Na zadnji postaji begunskega ciganstva, sem si mislil, čez teden dni bodo že — naseljenci, ki si vstvarjajo nov dom. Kdaj se bodo vračali nazaj v domovino? In ti majhni črvički, ali bodo še hoteli iti domov? Ali bodo vedeli in hoteli vedeti, da so Slovenci? Ali bodo znali ceniti žrtev svojih staršev, ki so jih nosili čez kri in skozi ogenj, rodili v največjem ponižanju in vzgojili v najtršem delu? Kaj bo s temi — izseljenci?

In sem se spomnil, da smo doma prvo adventno nedeljo vsako leto praznovali — izseljensko nedeljo. Da je bil to dan, ki se je praznoval v šolah in v cerkvah; dan, ki ga je postavila Rafaelova družba, kateri je predsedoval škof Rožman, da skrbi za gmotno in zlasti duhovno podporo izseljencem. Ljubezen Domovine naj bi spremljala izseljence kot nadangel Rafael mladega Tobija, da ga je varoval na duši in telesu in potem pripeljal nazaj... To je bil smisel te nedelje cilj naših molitev in naših žrtev tedaj, ko še — nismo bili izseljenci... s škofom vred. Zdaj smo sami stopili na pot — kdo pošilja za nami angela Rafaela? Domovina? Ne; ona pošilja za nami Oznovce, špijone, razdiralce skupnosti, zdrharje. Še več: ona je na povelje zastupila tukajšnjim našim rojakom srce, da v nas sikajo sovraštvo, namesto da nas povabi jo pod svojo streho in nam pomagajo ob prvih topoglavih korakih. Oficielna domovina se nas ne spominja — vsaj z ljubeznijo ne, kvečjemu kako bi nas dobila v svojo pest, kako bi nam zavrla v izseljenstvu naše delo in uspeh, ki se ga boji, in kako bi nas držala v strahu z grožnjami tudi v tujini. Take grožnje na naš račun so bile izgovorjene že tukaj od merodajnih strani — je to ljubezen domovine do izseljenstva? Pošilja sicer domovina “Partizanko” v svet, da pripelje domov — delovne moči, ki so jih prej sami pobijali, in da jim dajo v roke poleg denarja, ki so si ga kot izseljenci prihranili v tujini, tudi svojo svobodo. Da, da oficielna domovina misli na nas — s sovraštvom.

Toda gotovo se je ta dan spomnila z ljubeznijo nas — izseljencev tista domovina, ki doma trpi pod komunistično ‘knuto’ (da rabimo ruski izraz, ki se v tem primeru prilega) in hrepeni — za nami. In to je večina naroda, saj sem zadnjič bral pismo, ki piše odslovno: “Vsa Evropa bi rada za vami”, (Nadaljevanje na 2 strani)

MEDNARODNO PRIZNANJE VELIKI SOCIALNI AKCIJI

Bistvena plat vsake socialne akcije sloni na razumevanju socialnega položaja širokih ljudskih množic; ko se to razumevanje uveljavi, zamore potem slediti uspešna akcija podpor in zboljšanja na vseh področjih družabnega življenja.

Vse ogromno delo te akcije sloni v Argentini na ramenih vzvišene soproge prezidenta republike, gospe Marie Eve Duarte de Peron. Kakor je celotno delo vlade najbolj označilo sprejetje “Listine pravic delavstva” v vladne zakone — in kmalu tudi v argentinsko ustavo — tako je za akcijo socialne pomoči, ki jo vodi ga. Peron najbolj značilno, da je bila uveljavljena “Listina o pravicah starosti”. Pred nekaj meseci je bila ta listina sprejeta v Argentini in sicer tako, kakor jo je sestavila in zamislila ga. Peron.

Vodilno delo Argentinske diplomacije

Te dni se v Parizu zaključuje redno vsakoletno zasedanje U. N. O. Tri leta je poteklo, odkar je ta organizacija začela s svojim delovanjem in v tretjem letu je bila Argentina tista, ki je v okviru UNO nudila svetu najlepši vzgled uspešnosti in požrtvovalnosti svoje diplomacije.

Ko se je letošnje glavno zasedanje začelo, je bil zastopnik Argentine dr. Arce tisti, ki je to zasedanje odprl in je predsednik argentinske delegacije, zunanji minister dr. Bramuglia izrekel svoj prvi programski govor za letošnje zasedanje UNO.

Glavna točka dnevnega reda letošnjega zasedanja UNO pa je bila razprava o tem, kako urediti vprašanje Berlina. Sovjetska Rusija je vztrajala pri blokadi Berlina, zahodni zavezniki pa so ostali nepopustljivi, da bi dopustili kakršnokoli urejanje vseh nemških zadev, dokler sovjetska Rusija ne dvigne blokade Berlina.

Argentinski zunanji minister dr. Bramuglia je bil tisti, ki je kot predsednik Varnostnega sveta — najvišje ustanove UNO — vodil vse seje sveta in s svojim izrednim diplomatskim nastopom dosegel, da se spor v okviru sveta UNO ni tako razvijal, da bi zamogla napetost in s tem nevarnost za mir še bolj narasti. Odločil se je takoj

Toda na letošnjem zasedanju UNO je bila ta listina predložena pristojnim odborom te svetovne organizacije in ti odbori so veliko in lepo zamisel prve dame Argentine z velikim razumevanjem pozdravili in sprejeli. V socialnih resolucijah UNO bo poslej tudi argentinska “Listina o pravicah starosti” članicam UNO za vodilo in dokaz, kako argentinska republika stremi za zboljšanje položaja najbednejših.

Kakor je bilo delo argentinske delegacije v okviru sveta UNO in v glavnih odborih odločilno in uspešno pod vodstvom zunanjega ministra dr. Bramuglie, tako je sejam socialnih odborov in odboru za človečanske pravice predlog in načrt ge. Peron pojasnil osnove socialnega reda, ki ga gradi Argentina.

v začetku da obenem z drugimi nevtralnimi člani sveta prevzame posredovalno vlogo med vzhodom in zapadom in tako je pod njegovim vodstvom in osebnim naporom prišlo do bistvenih pojasnitev celotnega spornega vprašanja.

Ob koncu novembra poneha predsedstvo sveta UNO in preide iz rok dr. Bramuglie v roke naslednje članice sveta UNO po abecednem redu. Toda tik ob zaključku tega predsedstva je sovjetska delegacija dr. Bramuglii sporočila da sovjetska vlada sprejema predloge zastopnike Argentine za to, kako se naj uredi spor o Berlinu. Tudi zahodni zavezniki Francija, Anglija in USA so odgovorile, da v načelu pristajajo na predlog dr. Bramuglie, Ta predlog pa določa, da naj I. strokovnjaki prouče, kako se naj za ves Berlin vpelje enotna valuta in 2. kako se naj hkrati s to vpeljavo takoj dvigne sovjetska blokada Berlina. Ko bo dr. Bramuglia izročil predsedstvo sveta UNO svojemu nasledniku, bo obenem že sestavljen odbor, ki naj izvede argentinski načrt za ureditev celotnega spora.

Tako je v eni najtežjih dob, ki jih preživlja UNO, zastopnik Argentine visoko postavil smisel in program dela argentinske zunanje politike, ki je tokrat tako zelo zvest svetlim tradicijam argentinske mednarodne politike.

Na Goriškem je umrl Franc Križman, nadučitelj v p. Pokopali so ga 3. novembra v Gorici.

Požar v Vipolžah. Starodavni grad, ki ga omenjajo že leta 1120, in po katerem je dobila ime tudi vasica Vipolže, je

nedavno do tal pogorel. V njem je bilo skladišče vipolškega sovhoza: 1.000 stotov sena, velik kup pšenice, koruze in krompirja in drugih poljskih pridelkov, ki so jih titovci nasilno pobrali ljudem.

Občinske volitve v Gorici. Pri zadnjih

A QUIEN DEBEMOS AGRADECER!

Los días pasados (el 20 de noviembre) se cumplieron dos años desde que el presidente de la República, General Juan Domingo Perón recibió en una audiencia privada al Pbro. Juan Hladnik, capellán esloveno y autorizó la entrada al País a 10.000 refugiados eslovenos.

Así resultó Argentina el primer país del mundo que abrió la puerta a los desarraigados eslovenos, que esperaban ansiosamente en los campos de refugiados. Un año más tarde empezó a afluir esa gente y la corriente inmigratoria se intensificaba cada vez más hasta estos últimos meses, alcanzando ya ahora el número redondo de 4.000.

Todos vienen con gran voluntad de trabajar, para reconstruir su propia existencia y para aportar al engrandecimiento de la Argentina. No han desperdiciado el tiempo de la vida ociosa del campamento sino que seguían atentamente varios cursos de oficios, preparándose para un porvenir productivo.

Trabajando para el progreso de su segunda patria, salen ganando también ellos bases para sus hogares nuevos aquí o para beneficiar a los suyos que necesitan de su ayuda en la lejana Eslovenia.

Por cierto que todos conservaremos un recuerdo gratísimo de nuestro insigne bienhechor el Gran Presidente Argentino, general Juan Domingo Perón y la fecha del 20 de noviembre quedará grabada en nuestra mente para siempre como el puntal sobre el cual descansa nuestra restitución al carácter de personas humanas con derechos completos.

Comprobaremos nuestra gratitud con cumplimiento exacto de las leyes argentinas y con nuestro aporte al grandioso Plan Quinquenal argentino.

občinskih volitvah v Gorici je Slov. demokratska zveza dobila dva odbornika. V občinski svet sta bila izvoljena Polde Kemperle in Rudi Bratuž.

V Dobu pri Domžalah je umrl tamošnji župnik Oman. Pokopali so ga na farnem pokopališču.

Beg v svobodo. V Senigaliji v Italiji je pristala manjša barčica, s katero je pobegnilo iz Titove Jugoslavije 8 mož in ena žena. Taki pobeži iz Titovine so na dnevnem redu.

Vzgajanje vohunov. Ljubljanski titovski tisk je oktobra meseca objavil članek pod naslovom “Organizacijska vprašanja OF”, v katerem se zavzema za ustanovitev hišnih “aktivov”. Tako bo zopet dana možnost, da bodo komunisti lahko preganjali vse tiste, ki ne odobravajo sedanjega protiljudskega režima v Sloveniji.

Ob osmi obletnici dr. Koroščeve smrti

Dne 14. decembra bo preteklo osem let, kar je v Beogradu umrl vodnik slovenskega naroda dr. Anton Korošec.

Z njegovo smrtjo smo Slovenci izgubili najmočnejšo politično in državniško osebnost, ki je dolgo vrsto let oblikovala politično usodo Slovencev.

Dr. Korošec je bil Jugoslovan. Bil pa je vedno in povsod najprej Slovenec, ki je stalno delal na to, da bi svojemu narodu priboril čim večjo svobodo in neodvisnost, ter mu omogočil nemoten vsestranski razvoj.

Po njegovi smrti se je leta 1941 zrušila državna stavba, ki jo je sam pomagal ustvarjati. Po končani drugi svetovni vojni so na njenem področju komunisti ustvarili svojo. Komunisti, ki jih je pok. dr. Korošec smatral za največjo nevarnost, ki grozi krščanski civilizaciji. Marsikdo, ki je danes že na lastni koži občutil komunistično svobodo se je tedaj dr. Korošecu posmihal, češ, da dr. Korošec vidi povsod komunistične strahove.

Bog mu je bil dober in ga je poklical k sebi, da mu ni bilo treba z lastnimi očmi gledati, kako so komunisti razpeli narod na križ. Svojega sovraštva do njega niso opustili niti po njegovi smrti. Še v grob so ga sovražili. Oskrunili so tudi njega in so Koroščeve kosti odvlekli neznanokam.

Del naroda, ki je sledil idejam dr. Korošec, je danes raztepen po vsem svetu, ostali pa trpe doma pod komunističnim nasiljem.

Tako eni, kakor drugi, se bodo z hvaležnostjo spominjali obletnice smrti svojega velikega služabnika in varuha.

Mi slovenski protikomunistični begunci smo v svet ponesli s seboj tudi Koroščevo podobo. Na vsej poti nas je spremljala in nam klicala v spomin nauke, ki nam jih je dajal doma. Ob obletnici njegove smrti se ga bo najlepše spomnil vsakdo izmed nas, če bo ponovno

(Nadaljevanje s 1 strani)

pa je pod tisto "vso Evropo" mislil "vso Slovenijo", kar verjame. Danes gledajo na izseljenstvo doma — z zavistjo, ne z žalostjo, in z upanjem — na pomoč od — nas. Ne vedo, s kako revščino začinjamo, vedo samo: imamo hrano in službo in — svobodo, in — kaj hočemo več? Kako bi jim mogli mi poslati vsaj nekaj teh dobrin, vsaj — zadnjo! Ta dan, če so se spominjali nas, so nas imeli v misli — z blagovanjem za čas, ki nam je dan tukaj bivati, kajti — le po izseljenstvu jim lahko pride novo življenje. Izseljenec je danes slovenski hiši v čast, v ponos in — v up.

Mi pa glejmo, da jim ne bomo v razočaranje. Preveliko so že doživeli, preveč porazov in razočaranj, naj jim ne bo mo mi še v novo. Svobode jim ne moremo še dati — čas počasi zori! — toda: dajmo jim od svojih žuljev iz svoje ljubezni, da jim povrnemo ono, s katero oni mislijo na nas. Sovražstvo in Ljubezen gre z doma za nami: ljubezen vračamo z ljubeznijo.

prisluhnil njegovemu klicu in mu sledil: Vsi moramo služiti skupnosti in koristim skupnosti vedno podrejeni koristi in samoljublje posameznika. Temelji naši skupnosti pa naj bodo tako močno in solidno postavljeni na svobodi, da se bo v njem vsakdo čutil doma. Med nami naj bo samo plemenita tekma v delu za lepšo bodočnost nas vseh, predvsem pa naroda doma. **Z naših vrst mora izginiti vse, kar bi nas utegnilo razdvajati.** Vse delo pa naj preveva nesebičnost. Taka nesebičnost, s kakršno je delal pok. dr. Korošec za svoj narod, ko nikdar ni iskal sebe, temveč se je vsega predal službi svojega naroda in tistih, ki so bili pomoči najbolj potrebni.

KAJ JE NOVEGA V ARGENTINI

V nedeljo dne 5. decembra so volitve v ustavodajno skupščino in v kongres. Volilna kampanija je bila zlasti v prestolnici države zelo živahna in so stranke, ki sodelujejo pri volitvah, priredila celo vrsto volilnih zborovanj. — Na velikem zborovanju, ki ga je v Luna Park priredila Glavna delavska zveza je govorila tudi soproga predsednika republike ga. María Eva Duarte de Perón. Tudi v provincah je bilo več zborovanj in je tudi v Bahia Blanca, Mendosi in Cordobi govorila ga. Peron. Dne 2. decembra je peronistična stranka zaključila volilno propagando v Luna Parku, kjer sta govorila prezident republike general Perón in njegova soproga, v petek dne 3. decembra zvečer pa je Argentincev po radio o pomenu volitev govoril general Peron.

Predstavniki Mednarodne banke Gutta je imel zelo dolg razgovor s predsednikom gospodarskega sveta Mirando. Predlog Gutta, da bi Argentina pristopila k mednarodni banki, je Miranda odklonil.

Državni in občinski uradi bodo od 1. decembra naprej prešli na poletni uradni čas in bodo pisarne delale v dopoldanskem času in sicer od 7. do 13. ure.

Državno tajništvo za delo in socialno skrbstvo je koncem novembra slavilo petletnico obstoja. Tajništvo je pred petimi leti ustanovil in vodil polkovnik Juan D. Peron, sedanjí prezident republike general Peron.

Avtomobilska tekma na progi med Buenos Airesom in Caracasom v Venezueli se je končala tako, da je zmagal Argentinec Marinon in ne Oscar Galvez, ki je veljal za najverjetnejšega zmagovalca. Te dni se pričinja tekma v obratni smeri in sicer iz Lime, prestolnice Peruja v Buenos Aires. Tekmovala bo sta tudi Marinon in Galvez.

NAPREJ PO ZAČRTANI POTI...

"Slovenskem glasu" v premislek...

Praznujete petletnico Titove Jugoslavije, pa se ne izjavite, ali ste Titovi ali Stalinovi.

V starih zapiskih beremo, s kako ogromnim aparatom in s sodelovanjem vseh živih sil, umetnikov in kulturosovcov ste klesali Titu kip za vaš "ljudski oder", sedaj morate pa stati noč in dan na straži, da vam ga ne razbijejo tisti, ki ste jih še do včeraj proglašali za up Titove Jugoslavije.

Po začrtani poti... Radi bi videli in slišali mi Kutina, ki je odšel domov pred letom s prisego, da se ne bo več vrnil, sedaj je pa doma pustil ženo in družino, sam pa je pobegnul v tujino. Sedaj tu jaduje, ker se boji, da bi se ženi kaj

OB TRIDESETLETNICI ZEDINJENJA

1. decembra je preteklo 30 let, odkar je srbski regent Aleksander slovesno proglasil v imenu svojega očeta "zedinjenje Srbije z deželami neodvisne države SHS v enotno Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev." To je bil za Slovence izredno važen dogodek pred tridesetimi leti, ki se ga pa danes spominjamo kot — zgodovinsko dejstvo, navajajoč potek dogodkov, ki so tedaj pripeljali do tega dejanja:

5. oktobra 1918 se je ustanovilo v Zagrebu Narodno Veče SHS z dr. Korošcem na čelu, da prevzame ob propadu Avstrije, ki so ga pričakovali na spomlad 1919, vso oblast nad slovenskimi, hrvatskimi in srbskimi deželami v Avstriji. Zato je 25. oktobra 1918 odšel dr. Korošec z dr. Čingrijo in dr. Žerjavom v Ženevo, da reši teritorialne meje bodoče države. Že nekaj dni nato — 29. oktobra — je sledil razpad Avstrije. Dr. Korošec je hotel predvsem dobiti od mirovne konference priznanje Narodnega Veča kot vlade zavezniške države in pripustitev kot enakega partnerja drugih držav h konferenci za premirje z Avstro-Ogrsko. Pooblastilo za sklepanje premirja in pogoje za premirje je dr. Korošec poslal dr. Trumbiću, predsedniku Jugoslovanskega odbora v tujini, po srbskem poslanstvu v Bernu. Toda pogoji so se "izgubili", pooblastilo pa je prišlo prepozno in Narodno Veče ni bilo pripuščeno k premirju 31. oktobra. Na njem je zastopal Srbijo poslanik Vesnić, o katerem piše grof Sforza v svojih spominih, da je bil "njihov ori-jatelj". Ta je pristal na to, da so dovolili Italijanom v smislu Londonskega pakta zasesti teritorij Slovenije, dočim je bilo v Koroščevih pogojih, ki bi jih pred konferenco zastopal dr. Trumbić, da bi vse ozemlje Avstrije, kjer prebivajo SHS, prišlo pod Narodno Veče v Zagrebu, samo "sporno ozemlje med Italijo in Slovenijo naj bi zasedle ameriške ali angleške čete do rešitve". Najdalje se je upiral priznanju Narodnega Veča kot zavezniške vlade Pašić, ki je to pri-

znal šele 8. novembra pod pritiskom Francije in Anglije in sestavil skupno vlado Srbije in Narodnega Veča z 12 ministri (Ženevski pakt). Ko se je dr. Korošec boril v inozemstvu za priznanje Narodnega Veča kot vlade nove države, je srbskohrvatska koalicija pod Pribičevićem v Zagrebu silila na čimprejšnjo spojitve s Srbijo. Srbska vlada na Krfu je pričakovala ugodnejše pogoje od direktnega stika z Narodnim Večem v Zagrebu kot od dr. Korošca, zato je odstopila in je stopil "Ženevski pakt" izven veljave. Ko je dr. Korošec zvedel za to "izigranje", bi rad pohitel domov, toda "dolgo časa ni mogel dobiti potnih listov in spotoma je moral še v Veroni čakati dva dni" (Biog. leksikon). Na ta način se je zgodilo da je prišel v Beograd — 2. decembra. Prejšnji dan zvečer pa je bilo proglašeno zedinjenje. V Zagrebu so bile o načinu zedinjenja hude debate. Večina je hotela počakati poročila dr. Korošca in dr. Trumbića, toda svetovni položaj (nevarnost zasedbe po Italijanih) in Srbi so silili k odločitvi. 24. novembra je bilo izvoljenih 28 delegatov (od Slovencev dr. Kramer, dr. Izidor Cankar, dr. Brejc, dr. Puntar, Anton Kristan), ki naj zahtevajo v pogajanjih s srbskimi strankami: "končno obliko državi da konstituanta z dvetretjinsko večino, do takrat pa bo izvrševal zakonodajno oblast Državni svet s člani Narodnega Veča, Jugoslovanskega odbora ter člani srbske in črnogorske narodne skupščine, vladarsko oblast pa regent Aleksander, ki bo imenoval državno ministertvo, finance, pošto in brzojav, vse druge posle vodijo pokrajinske vlade avtonomno, nadzirajo jih pa pokrajinski sveti, sestavljeni po dogovoru ondotnih strank." S temi sklepi so šli delegati v Beograd (slovenski delegati ne brez ovir), a tam so morali odnehati od več zahtev: tako "priznati monarhijo in navadno večino pri sprejemanju nove ustave".

Na tej osnovi je bilo pred tridesetimi leti izpeljano Zedinjenje.

VEDNO ISTA PESEM...

Iz Trsta so dospela poročila, da so v Jugoslaviji zaprli dva vodilna slovenska komunisti in sicer Dušana Kermavnerja in ing. Gustinčiča. Kermavnerja so zaprli v Beogradu, kjer je bil zaposlen v neki vladni ustanovi, ing. Gustinčiča pa v Ljubljani. Oba pripadata takozvani starejši gardi slovenskih komunistov, zlasti ing. Gustinčič. Ta stara garda je bila tista, ki je organizirala dogodke na Zaloški cesti v času železničarske stavke in pa komunistične upore kmalu po letu 1920 v raznih krajih Slovenije.

Zlasti Kermavner je veljal v prvih časih za idejno najbolj izšolanega komunisti. Njegovo delo v slovenski politični publicistiki je precejšnje, ker je pisano pod raznimi imeni in v raznih knjigah in revijah.

Sedaj je Dušan Kermavner zaprt in sicer v zvezi s krizo, ki je nastopila med Titom in kominformom. Tako je Kermavner zopet v sporu s Kardeljem, s katerim so njune prve težave in razlike izbruhnile na dan kmalu po juniju v letu 1941. Vodstvo takratnih komunistič-

neprijetnega ne zgodilo doma.

Od rojakov smo zvedeli, da ste pred nekaj časa odslovili Kacina, ki je bil prezaslužen urednik "Prosvete" in pozneje "Slovenskega lista" in končno tudi "Slovenskega glasa".

Kdo hodi sedaj po začrtani poti? Kacin ali vi?

nih priprav in akcij je že prevzemala skupina okoli Kardelja in Kidriča — le malo je bilo pritegnjenih komunistov starejše generacije. V ospredje niso stopili Lemež ali Kermavner, ki so v letih 1920 in pozneje bili ali člani Preporoda ali pa celo Orjune. V pomladi leta 1941 se je celo razširila novica, da je bil ubit med prvimi nasprotniki akcij komunistične stranke tudi Dušan Kermavner, ker je bil že tedaj v opoziciji proti Kardelju; toda tam je bilo nato zanikano, le Kermavner se je moral pomakniti popolnoma v ozadje. Vse do njegove sedanje aretacije v Beogradu se o njem ni nič več čulo.

Dušan Kermavner si je v svojih študijskih letih silno želel iti v Moskvo; tako je skoraj brez sredstev kot dijak odšel naravnost proti sovjetski Rusiji. Prišel je na mejo, ki loči Poljsko od Rusije, toda tam ga sovjetski vojniki niso pustili čez. Toda ostal je v kljub temu radikalen komunist in ideološko reizmerno bolj podkovan kot po Kardelju; toda njemu se je pozneje večkrat posrečilo oditi v Moskvo in se vračati nazaj v Jugoslavijo. Sedaj je verjetno Kermavner zopet skušal "oditi v Moskvo", pa ga je Kardelj ustavil. Tako se tokrat davita med seboj dva komunisti in tudi tukaj zanju velja sedaj isto pravilo, ki ponekod ureja politiko takozvanih meščanskih vlad: "Jaz imam prav, ker sem na vladi — ti pa si zločinec in izdajalec, ker si v opoziciji proti meni."

Novice iz Slovenije

“Lj. Pravica”, glasilo KPS v Ljubljani, je objavila članek. “Pot k socializmu kmetijstva pod vodstvom KPJ.” V njem med drugim pravi tudi to—le: “Ljudska demokracija je strmoglavlila z oblasti buržoazije in jo izgnala iz našega gospodarskega in političnega življenja. Zato je bilo nujno potrebno ta reakcionarni razred razlastiti, kar je bilo tudi precej lahko. Razlastitev je mogla imeti več načinov: obsodba zaradi izdaje, zaradi političnega in gospodarskega sodelovanja z okupatorjem, nadalje odvzem vojnega dobička, valutna reforma in tako dalje do same nacionalizacije”. — Tako komunisti sedaj sami priznavajo, kakšnih načinov so se posluževali za uničenje svojih političnih nasprotnikov.

Fajdiga Antona, biv. domobranskega narednika, so titovski komunisti obsodili na smrt z obešenjem. Dobil so ga doma.

Železniška proga Sežana-Dutovlje bi bila morala biti po “planu” dograjena do 1. oktobra. Pa še dolgo ne bo. Vzroki: pomanjkanje delavcev, razne uprave niso bile dovolj “iniciativne”, 80 prostovoljcev, ki bi bili morali izvršiti 2500 “prostovoljskih” ur sploh ni prišlo na delo, ker je referent za prevoz zaspal, delovna disciplina je slaba, nadzornik prihaja na delo pijan itd.

Titovski komunisti v svojih listih hudo napadajo večje kmete, češ, da niso obdelali vse orne zemlje, ali pa so jo obdelali s takimi kulturami, ki jih ni treba oddajati. Tudi davki so jim po mnenju komunistov še prenizko odmerjeni.

Vsi slovenski rudniki v septembru niso dosegli “plana”. Vzrok: pomanjkanje delovnih moči in neupravičeni izostanki delavcev.

V Beogradu so obsodili na smrt letalca Andrijo Lončariča, ki je kot zastopnik kralja Petra in Cvetkoviča iskal stike s Subašičem, Grolom in drugimi. Njegova pomočnika Djordje Alimpijevič in Vojislav Vidakovič, aslužbenca pri mestnih podjetjih v Beogradu sta dobila težka zaporne kazni.

Umrli so: Lojze Marijan Fuks v Ljubljani.

Karel Brihta, biv. predsednik šentjakobskega gledališča, Ivan Šmajdek, šol. upravitelj v p., dr. Fran Prislan, biv. notar v Laškem, Berta Kuhar, žena biv. notarja, odvetnik dr. Igo Janč, Anton Cerer, biv. gost. in lesni trg. ter poslanec v Kamniku, dr. Rudolf Andrejka, načelnik miš v p. in hon. vseuč. prof. Rozina Bračič, vdova po žel. ravnatelju, Julija Zupančič-Babnik s svojo hčerko Zoro, biv. trgovka Fanči Goetzl, Jože Križaj, let. kap. J. A.

V Celju so titoveci zaprli znanega odvetnika dr. Ernesta Kalana, znano osebnost v slovenskih demokratskih krogih na štajerskem. Sivolasi doktor je pod sedanjo Titovo diktaturo s tem prišel že tretjič v zapor.

Sprememba vlade v Ljubljani: Dosedanji min. za sgdstvo dr. Jože Pokoren je doslužil in je za svojo tlako kom. partiji dobil plačilo z odstranitvijo iz vlade. Postavljen je za predsednika zakonodajne komisije. Na njegovo mesto je prišel znani ljubljanski meščanski vetrnjak dr. Heliodor Modic, bivši Titov poslanik v Pragi. Odstavljen je tudi dosedanji min. za trg. in prehrano Viktor Repic. Njegovo mesto je dobil znani stari komunist Jože Borštnar, ki je bil doslej min. za notranji promet. Njegovo dosedanje mesto pa je zasedel znani partijec Tone Šušteršič.

V Zavratcu ori Idriji je preminul župnik Janez Miklavčič. Na tej župniji je vneto delovni polnih 34 let.

Glavno titovsko časopisje v Ljubljani ne bo več objavljalo pritožb, kritiki in ostalih slabih strani, ki jih je prinesel s seboj sedanji komunistični režim. Razlogi: Zunanji svet vendarle lahko pride do teh listov in iz njih izve marsikatero za režim neugodno stvar. Zato bodo pa take pritožbe sedaj objavljali razni lokalni lističi. Taki krajevni komunistični lističi so: V Ljubljani “Gradimo”, v Mariboru “Mariborski vestnik”, v Celju “Celjski tednik”, v Ptujju “Našq delo”. Slične tednike izdajajo okrajni odbori OF na Jesenicah, v Trbovljah in Nivi Gorici.

Ljublj. kom. tisk je oktobra meseca objavil pregled kuhinj za delavce v Ljubljani. Iz pregleda je razvidno, da je se-

danji protiljudski režim dosegel, da je veliko število zasebnih in družinskih gospodinjstev opustilo domačo kuho in hodijo po hrano na skupen kotel. V Titovini temu seveda ne rečejo kotel, ampak “menza ali pa “restavracija”.

Celjske državne trgovine. V Celju so trenutno odprte naslednje državne trgovine: šest specerijskih, dve trgovini s kurivom, trinajst mlekaren, štirinajst mesnic, šest trgovin z zelenjavo in sadjem, papirnice, trgovina z usnjenimi izdelki itd. V vsem je 120 takih trgovin. V prostorih bivšega trgovca Stermeckege je veleblagavnica “Ljudski magazin”.

V Beogradu so ustanovili novo ministrstvo za priključene pokrajine. S tem je vzeta slovenski in hrvatski vladi oblast nad Primorsko in Istro, ki sta sedaj podrejeni naravnost Beogradu, in to vse zaradi nezadovoljstva ljudstva. Za novega zveznega ministra za te pokrajine je imenovan Titov general Holjevac, bivši načelnik jugosl. vojaške uprave v coni B.

V Majdičevem gradu pri Celju so titoveci ustanovili KP šolo za politkomisarje.

Krivična odmera dohodnine. Komunistični mogotci v Sloveniji so začeli odmerjati dohodnino, v smislu obstoječih predpisov. Dohodnino določajo ne po pridelku, ampak po tem, koliko bi na posestvu lahko pridelal, če bi bilo vse obdelano. S tako krivično odmero hočejo komunisti prisiliti kmete na vstop v zadruga, ki so vse v komunističnih rokah.

OBRTNI LISTI ZA DUHOVNIKE V TITOVINI

Katoliškim duhovnikom delajo Titovi krajevni kom. odbori vedno večje težave pri izvrševanju njihove dušnopastirske službe. Titova vlada je namreč nedavno sprejela zakon, da mora imeti vsak duhovnik za izvrševanje svoje službe posebno “potrdilo za izvrševanje dušnopastirske obrti”. Taka potrdila izdajajo krajevni odbori. Navadno pa jih odklanjajo. Zaradi tega dostikrat od škofijskega ordinarijata imenovani duhovniki ne morejo nastopiti svojih mest.

OB BALANTIČEVEM KRESU

Petletnico smrti pesnika — domobranca Franceta Balantiča so novonaseljeni slovenski pisatelji in pesniki v Buenos Airesu praznovali na dva načina. V noči od 23/24 nov. prav v času, ko je pred petimi leti gorel živ v Krajčevi hiši v Grahovem — so se člani “Pisatelj-ske družine France Balantič” zbrali na prvi svoj sestanek v stanovanju svojega predsednika dr. Kovačiča ter z besedami in z recitacijami njegovih in svojih pesmi in črtic, napisanih v njegov spomin, bedeli kot ob njegovem kresu.

V nedeljo 28. nov. pa je bila v salezijanski dvorani po sv. maši za njegovo dušo spominska recitacijska ura “Goreti hočem... novim dnevom”, ki se jo je udeležilo lepo število slovenskih novonaseljencev. V uvodnih besedah je predsednik dr. Kovačič omenil pomen Balantiča za nas ter tradicijo njegovih prireditelj v taborišču, ki jo zdaj nadaljujemo v novem svetu, s to gorčo plamenico, ki naj nam sveti skozi temne dni v svobodo. Za njim je Petrič recital Balantičev sonet Sen o vrnitvi, s čemer je Balantič še posebej poudarjen kot pesnik izseljencev, kar smo zdaj mi. Dr. Tine Debeljak je v govoru Ob Balantičevem kresu v pesniških primerah padal ves obseg motivnosti emigrantske literature, ki naj je izpolnijo emigrantski pisatelji. Nato so sledila dela emigrantskih pisateljev: pesnik Igor se je z močno pesmijo poklonil Pesniku Francetu Balantiču (recital Breznikar); Valiantove izredno močne pesmi Grahovo, Teharski večeri in Resurrecturis je podal Perharič; prvo pismo iz Trpotčevih Dvoje pisem je sugestivno brala Žitnikova; Debevec je recital Budnikovo odo Mrtvim junakom. Dr. Kovačič je bral sam svoje, po resničnem pripovedovanju opisano dogajanje v breznu. Za zaključek pa je Petrič recital z grozo in dramatičnostjo odlomek iz Kalinove Črne maše Dies irae, ki je v največji tišini zaključil to spominsko uro na Balantičevo smrt in vseh njegovih tovarišev.

Vse nastope je z lepo besedo vezal in predstavljal izvajajoče prof. Gerzinič. Prireditelji so izdali lep spominski list z odlomkom Balantičeve pesmi ter izvornim lesorezom akad. slikarice Bare Remec.

TRIDESETLETNICA CANKARJEVE SMRTI

8. decembra 1918 je v ljubljanski bolnici umrl pisatelj Ivan Cankar. Zdaj poteka 30 let, kar smo ga pokopali kot prvega slovenskega pisatelja na državne stroške ob udeležbi najvišjih oblasti in s spremljavo aeroplana, ki mu je vrigel izpod neba venec na grob: kajti malo prej smo se osvobodili mačehovstva tuje države in stopili v novo, kjer smo tudi Slovenci postali del vladajočih. Cankar je bil kot prerok: videl je, kar je hotel, in umrl. “Tisoč let si krvavel, slovenski narod, izkrvavel nisi!” Cankar sam je zadnja vojna leta v Avstriji trpel preganjanje zaradi svejega političnega verovanja, ki je bilo federativna Jugoslavija, pomnožena z Bolgarijo: šel je skozi ljubljanski grad v vojaško sukno in v Judenburg. Toda to trpko realnost je premagoval s svojimi Podobami iz sanj, kakršnih bi danes ne mogel pisati v “svobodni proletarski” Jugoslaviji, za katere prvoborivca ga štejejo: saj so nosile komunistične brigade njegovo ime in v njegovem imenu morile. Res je, da je Cankar govoril o bodoči vladi delavskega stanu, res, da je kandidiral za socialističnega poslanca, res, da je napisal celo umetniško podobo komunistične težnje hlapca Jerneja — “ve-

loimetnino in velezmoto”, pravi o njem Pregelj; toda res je pa tudi, da je Cankar prav v svojih zadnjih letih bil v vsem — v prijateljskih stikih, skupnih stanovanjih, z leposlovnim sodelovanjem ter kar je glavno: z njega duhom — tesno povezan s katoliškim mladimi iz Krekovega političnega in Izidorja Cankarja domisvetovskega leposlovnega kroga. Tako tudi ni neupravičen vzdevek iste-ga Preglja, da spada s tem delom odločno “med moderne katoliške pisatelje” (Mentor). To je delo zadnjih let: od materinskih črtic, rožniških novel, Podob iz sanj do zasnove povesti ali cikla podob “V Kani Galilejski”, v kateri je imel namen — kakor je izpričal naturalist Govekar — napisati legende ali podobno na “bogke” naših kmečkih rezbarjev, na znamenja ob potih in “božje martre”, tako nekako morda, kot je dvajset let za njim izpolnil Stanko Majcen s črticami “Bogar Meho”, ali Cevc, ali trideset let za njim Novačan v pesmi (Peti evangelij). Na vsak način je Cankar prehodil dolg razvoj in menjal svoje mišljenje: začel je z Aškercem in naturalizmom, da se je takoj našel v dekadenci in njenem “sovraštvu do publike” ali — “ljudstva”, kot bi rekli danes;

pisal je satire na buržoazijo-meščanstvo in se navdihal za skrajni individualizem, služeč samo in zgolj Lepoti, ki mu je predstavljala najvišjo vrednoto. Toda dolgo časa ni vztrajal v lartpurlarizmu, preveč močno je bila v njem zakoreninjena idealistična moralna sila in borba po dobrem človeku. Iz te človekoljubne težnje je začel v socializem, kot ga je literarno izpovedal v Hlapcu Jerneju, deloma tudi v Hlapcih, kjer se ob misli na mater zlomi v socialistični veri. Bolj kot doktrino je ljubil mater. In iz zadnjih let se vidi, da je bil Cankar vse življenje velik otrok: dober in veren, toda slaboten in čustven. Kot so drugi dekadenti po svetu, ki so vedno dajali prednost duhu pred gmoto, našli po svoji razvratni dobi mir v novoromantiki, ki se je povečini istovetila z ekspresionističnim novokatolištvom (Verlaine, Kasprovicz, Przybyszewski, Bahr, itd.), je tudi on — po spovedi v Sarajevu leta 1908 — našel nazaj v verski svet svoje matere in se priključil zgoraj omenjenemu mladokatoliškemu krogu kot svoji najožjemišljenjski družbi in umrl z vsemi duhovnimi tolažili.

Zdaj je že trideset let mrtev. Komunistična revolucija si je njegovo ime dela na ravpor in morila z njim. S Cankarjem, ki je že o revoluciji leta 1848 napisal, da so “študenti pahnili delav-

stvo na barikade, da so potem sami lahko postali dvorni svetniki.” Ali ni nekaj podobnega tudi s to revolucijo leta 1941? Radovedni smo, kako bi se danes Cankarjev hlapec Jernej počutil v novi Jugoslaviji? Kje bi iskal pravico in kako? In tudi kako bi danes napisal Podo-be iz sanj? Kje je danes Cankarjeva Jacinta, Lepota sama, nikomur dekla? Danes sta Cankarjevi Jacinta in Lepa Vida pravi dekli, ne kravji, temveč pomivački na gostijah, kjer se proletarski voditelji goste bolj oblastno kot kralji na Betajnovi, in bolj kot ščuka morata zavezovati trakove na njih sandalih! Ali niso Zdanove obsodbe zapadnjaške literature in njegovo zahtevo po umetnosti — služkinji stranki — sprejeli tudi slovenski komunisti in s tem pljunili na Cankarja? Kako bi zdaj Cankar pisal “Hlapce”? Komu bi pisal knjigo “O Kani Galilejski”, ko bi bila zaplenjena in šel bi v zapor. Župančiči so ostali doma — oni bi šel morda za nami, kajti ni bil hlapec. Dobro, da je mrtev in da ne ve, kako ga izkoriščajo oni, ki jim je pisatelj služil za program, pa ne vidijo, da je imel tanek moralni posluš, da je sovražil tudi najmanjšo krivico in zlasti nasilje kot vnebovpijoč greh. Danes bi v kričanju onemel. Zato je dobro, da je mrtev že trideset let.

Slovinci v Argentini

"Svobodna Slovenija" je poslala vsem svojim naročnikom in prijateljem okrožnico z dne 20. novembra. Kdor je ni prejel, naj sporoči ali jo pa pride sam iskat. Okrožnica je važna! Nujno prosimo, da naši naročniki in prijatelji čim prej pošljejo odgovor na okrožnico na Victor Martinez 50.

PRIHOD NOVIH SLOVENCEV

"Olimpia", 17. novembra 245; "Campana", 18. novembra 3; "Ravello", 28. novembra 145. Druga skupina Slovencev iz Koroške.

Poroki. V Ramos Mejiji sta se poročila 18. novembra g. I. Telič, in gđ. Bezgoč Marija. V nedeljo 21. pa sta stopila pred oltar g. Jože Rus in gđ. Biba Kocjan. Čestitamo!

Najmlajša Slovenka v Argentini. V družini Borisa in Dore Kromar so dobili 20. novembra hčerko Polonco. Čestitamo!

"DRUŠTVO SLOVENCEV"
prireja s sodelovanjem
"IGRALSKÉ DRUŽINE MARTE
VELIKONJA"
v nedeljo 12. decembra 1948.
ob treh popoldne v dvorani
"San José" na Azcuenaga št. 10
prvo slovensko
"MIKLAVŽEVANJE"
v Buenos Airesu.

Vstopnice po \$ 2.— si kupite v prodaji v pisarni "Društva Slovencev" na Victor Martinez 50. Prav tam se sprejemajo tudi darila.

V PRIHODNIH DNEH in tednih bodo prišli spet novi transporti s koroškimi begunci. Ker je stanovanjska stiska velika, prosimo vse slovenske begunce, da priskočijo svojim rojakom na pomoč. Povprašajte pri starejših slovenskih naseljencih, ki vedo za veliko prostih hiš in vam bodo radi pomagali, ako ste že poznani z njimi. Javljajte naslove praznih hiš, začasnih stanovanj ali zasilnih namestitvenih mest društveni pisarni ali pa sami poiščite v Hotelu koroško begunsko družino, kateri boste pomagali. — Pomagajte takoj, kajti potreba je nujna.

Prihajajte redno in večkrat po pošto v društveno pisarno! Javljajte spremembo naslova — veliko pošte in sporočil čaka, pa jih društvena pisarna ne more odposlati, ker ne ve naslovov.

Našim bralcem v Uruguayu: Maroš Vladimir, bivajoč v Gorici, via Don Bosco 32 se zanima za usodo svojega očeta, ki se je nazadnje javil iz Montevidea, calle Cuzuguatti No. 1015. Očetu je ime Juan. Če kdo ve za njegov naslov odn. kje bi sedaj bil, ga prosimo, da to sporoči naši upravi.

Buenos Aires, 28. nov. 1948.

Rozmestitev Slovencev iz prve koroške skupine v Argentini: Slovenci iz prve koroške skupine, ki so prispeli 27. oktobra v Argentino, so razen nekaj izjem že vsi zapustili Imigrantski hotel. Po večini so dobili zaposlitev v Buenos Airesu in pa v provinci Buenos Airesa. Iz

te skupine sta pa odšla tudi dva močna transporta v Mendoza. Prvi je odšel v nedeljo, 7. novembra, v vsem 15 oseb, drugi pa v nedeljo, 14. novembra s 47 osebami, od katerih je bilo 29 otrok. V Mendoza so z glavnem odšle družine. Na postajo v prestolnici so jih poleg uradnega predstavnika Imigrantskega hotela spremili nekateri odborniki Društva Slovencev.

V Mendoza odhajajoči rojaki so bili dobro razpoloženi ter so se z vedrim upanjem v bodočnost podali na pot. Otrokom iz obeh skupin je Društvo Slovencev dalo na pot sladkarij in pomaranč. Na postaji so slovenske družine s številnimi zdravimi otroki zbužale splošno zanimanje pri domačinih. Vsi so se zanimali za deželo, iz katere so prišli ter so strmeli nad strahotami komunističnega nasilja. Izjavljali so jim, da je sedaj njihovega trpljenja konec, da bodo v Argentini dobili vse, kar jim ta dežela more naditi.

Sport med Slovenci v Argentini. Slovenski emigrantski sportniki se tudi v Argentini udeležujejo na sportnem polju. Zaenkrat goje samo še odbojko, sčasoma pa upajo, da se bodo mogli posvetiti tudi lahki atletiki in orodni telovadbi. Odbojka je tu še malo razvita. Igrajo jo večinoma tuji klubi. Slovenci že od nekod ljubijo ta sport in zato ni nič čudno, da so ga začeli gojiti tudi tu. Po prvih tednih bivanja v Argentini so najvnetejši odbojkaši že našli klub, ki goji ta lepi sport. Vodja kluba sr. Garcia je Slovence z veseljem sprejel. Dal jim je na razpolago svoje igrišče na "Primeri Junti" in jih sprejel v svoj klub "Volley-ball club "Nahuel". Že v prvih tekmah so slovenski odbojkaši pokazali premoč nad domačini. Ker je g. Garcia v Slovincih spoznal odlične igralce, jih je takoj vpisal v buenosaireski odbojkaški turnir. Iz Slovencev je napravil dve moštvi. V prvem so zbrani najboljši igralci iz vseh bivših slovenskih begunskih taborišč: Knap, Eiletz B., Rus, Dolinar, Senovršnik in Mokorel; drugo moštvo je za srednješolsko in igrajo v njem: Prijatelj, Miklič, Magister, Smersu, Eiletz F. in Benegalija. Do sedaj so zmagali še v vseh tekmah in je verjetno, da si bodo priborili celo pokal.

Občni zbor slovenskega katoliškega akademskega starešinstva. Slovenski katoliški starešine so se v nedeljo dne 7. novembra v velikem številu odzvali vabilu začasnega odbora Slovenskega katoliškega akademskega starešinstva, da se udeležijo prvega rednega občnega zbornice organizacije, ki nadaljuje s svojim delom v emigraciji. Začasni odbor, ki je bil izvoljen v juliju tega leta je imel za nalogo pripraviti pravila in zbrati članke; obe nalogi je začasni odbor opravil, izdelan je bil predlog, vpostavljen je bil stik s klubi starešin v raznih delih Evrope in prijavljen je bil obstoj organizacije Pax Romani, oziroma Mednarodni zvezi katoliških intelektualcev, ki je veja Pax Romana.

Na občnem zboru so bila pravila soglasno sprejeta in soglasno je bil izvo-

ljen novi odbor s predsednikom prof. Ivanom Prijateljem na čelu. Na prvi seji se je nato takole konstituiral: predsednik prof. Ivan Prijatelj, podpredsednik dr. Vinko Brumen, tajnik Ruda Jučec, blagajnik Jože Lesar, odborniki ravn. Bogomil Remec, prof. Alojzij Gerzinič in Stane Čeranič. V nadzornem odboru so dr. Kačar, dr. Pogačnik in dr. Bajlec, predsednik razsodišča pa je dr. Eiletz Leopold.

Vodstvo Mednarodne zveze katoliških intelektualcev, oziroma generalno tajništvo Pax Romane v Fribourgu v Švici je sredi oktobra sporočilo odboru Slovk. akad. starešinstva, da je organizacija sprejeta kot članica v Mednarodno zvezo katoliških intelektualcev in da samo ona predstavlja slovenske katoliške intelektualce v tej mednarodni zvezi. Ta važen dogodek, ki vključuje delo organizacije v mednarodno skupnost in pa naloge novega odbora so pomemben dokaz za delo, ki da hoče Slovensko katoliško akademsko starešinstvo opravljati.

TELIČ VLADIMIR - NOVAK PAVLE

RONDEAU 1295

Ramos Mejia F. C. O.

SVA ODPRLA KROJAČNICO

Blago na izbiro po vzorcih.

Dohod: S postaje Ramos Mejia — kolektiv št. 3. — Priporočava se slovenskim rojakom.

SLOVENCİ PO SVETU

Santiago de Chile, 20. novembra.

Dne 5. novembra je končno prišlo tako težko pričakovanih osem slovenskih duhovnikov. Že ob samem prihodu v pristanišče jih je sprejela č. sestra Vincencija Kaplja, prednica tukajšnje bolnišnice, č. sestra Emanuela, g. Ludvik Tomazin v imenu Rancag. škofa in msgr. Manuel Mechaca v imenu Tenuškega škofa. Še isti dan so se odpeljali v Santiago, kjer smo jih čakali še ostali Slovenci. Eni kot drugi smo bili zelo zezeli svidenja, posebno oni niso pričakovali take dobrodošlice. Takoj nato smo se odpravili h kardinalu, ki jih je bil poseben vesel, imel nanje kratek nagovor ter tudi vse skupaj blagoslovil. Takoj naslednji dan pa so bili sprejeti pri nunciju. Tam so jim tudi takoj določili mesta, kjer bodo službovali. Posamezni gospodje bodo nameščeni časno tako: V Rancagui: Janez Markič iz Naklega, Franc Fekonja iz Maribora, dr. Anton Trdan iz Ribnice, Ludvik Ceglar iz Stične; v Temeču pa: Janez Mohar iz Šmihela, Franc Kupljenik iz št. Jerneja, Martin Turk iz Šmihela in Jože Guštin iz St. Jerneja.

NOVICE S KOROŠKE

Prijavljencem za Chile so v špitalskem taborišču sporočili, da se bodo morali še enkrat podvreči strogemu pregledu in prav tako poklieni preizkušnji, če še vztrajajo na tem, da bi šli radi v Chile.

IRO je prevzela spitalsko taborišče in bodo v njem lahko ostali sami tisti, ki so bili od IRO sprejeti; nekateri, približno 80 oseb, ki pa so večinoma že doslej bivali izven taborišča, se bodo morali preseliti v Kellerberg. Javiti so

KOLENDAR ZA LETO 1949

izda "Svobodna Slovenija" in izide v prvi polovici decembra. Obsegal bo 160 strani velikega formata.

KOLENDAR

bo obsegal podroben koledarski del, vse koristne podatke o predpisih, ki veljajo v tej državi in bo tako izredno primeren priročnik za vsakega Slovenca v Argentini.

KOLENDAR

bo nudil obilo lepega čtiva z vseh dežel, kjer danes bivajo slovenski emigranti. V številnih člankih pa bo tudi prinesel podroben pregled o vsem delu med nami.

CENA:

Argentina: — 15.— pesov
USA — 2.— dolarja
Canada — 2.25 kanad. dolarja
Anglija — 15.— šilingov
Italija — 1600 Lir.

Naročnike v Italiji prosimo, da naroče Kalendar pri Slovenskem Socijalnem Odboru v Rimu, Via dei Colli 8 ter tam tudi vplačajo naročnino.

KOLENDAR

bo prva knjiga, ki jo slovenski begunci izdajajo v Argentini. Zato hoče biti vez med nami vsemi. Zato NAROČI ŽE SEDAJ KOLENDAR "SVOBODNE SLOVENIJE" ZA LETO 1949!

se morali 8.11. in še isti dan taborišče zapustiti.

Gimnazijski pouk se je pričel v novi baraki pod ravnateljstvom g. prof. Milka Jegliča. Dijakov je letos precej manj, ker jih je veliko odšlo odn. se pripravljajo na odhod, prav tako tudi ni letos 8. razreda, ker so lanski sedmošolci že opravili maturo in jih je šlo precej v Gradec na univerzo.

Z letošnjim šolskim letom je bil v vseh razredih uveden pouk španščine kot neobvezen predmet.

V celovski bolnici je 6.11 umrl Lado Učakar na posledicah operacije.

V 15. baraki v starem taborišču bodo namestili prostore za porodnišnico.

V svoje skupne molitve vpletamo odslej vedno tudi po en očenaš za naše izseljence. Prav bo, da bi tudi drugod to storili. Molimo drug za drugega!

Medtem ko eni odhajajo iz taborišča, pa se drugi, ki so bili doslej zaposleni zunaj po industriji in kmetih vračajo. V taborišču se tako kaj malo še pozna, da jih je že toliko odšlo. Večinoma morejo oditi v emigracijo samo tisti, ki živijo v taboriščih. In tako jim ne kaže drugega, kakor da se vrnejo in da tukaj čakajo na odpravo.

RADIO

po Vaši želji in nizki ceni izdelujem

Fašun Franc

LARREA 113 RAMOS MEJIA
V nedeljo po maši na Villa Martínez

Obleke za ženske in moške izdeluje po ameriških in evropskih modelih

JANKO ARNŠEK
krojač,

Arroyo Toro, Tigre, Buenos Aires
Naročila sprejema vsako nedeljo po maši na Victor Martinez 50
Cene nizke, postrežba solidna in točna.

Imprenta "Dorrego", Dorrego, 1102, Buenos Aires

"CASA BOYU"

OLAZABAL 2336 (pol kvadre od ogla Cabildo 2300)

Lepa izbira ur, zlatnine, srebrnine in nakita.

Vsa popravila ur in zlatnine najvestneje in točno izvršena.
Odrpito vsak dan od 9. do 12.30 in od 14.30 do 20.

Ob sobotah popoldne se slovenske stranke lahko zglase v našem stanovanju, ki je v isti hiši Olazabal 2338, prvo nadstropje šte. 5

OKUSNA DOMAČA HRANA
na razpolago za nekaj gospodov
ENTRE RIOS 1272/I piso Dpt C.

PODPIRAJTE
SVOBODNO SLOVENIJO
s prispevki za tiskovni sklad!
Pridobivajte nove naročnike za
SVOBODNO SLOVENIJO!
NAROČAJTE